

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ioannis Ioviani Pontani. De Aspiratione Libri duo. Charon
Dialogus. Antonius Dialogus. Activs Dialogus. Aegidius
Dialogus. Asinvs Dialogus. De Sermone Libri Sex. Belli,
Qvod Ferdinandvs Senior ...**

Pontano, Giovanni Giovano

Venetiis, 1519

De Hypocritis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12960

Quibus quidem omnibus Christiani Græcos secuti scriptores, fecere non men Hypocritis. Eorum autem omnium idem est propositum, ut quod ipsi minime sint, id habeantur, atque appareant. Et quibus alijs in id intendunt, ut lucentur, uictumque inde sibi ubiorem parent, maioremque reverentiam, utque habeantur in honore, uendicentque sibi apud populū sanctitatis opinionem, existimenturque deorum frui colloquentis, ac præsentia. De quibus tamen parcus loquar, ne dum uitiū, ac simulationem insecto, uelle uidear religioni detrahere. Itaque huic parti finem facio, si rem tamen maxime ridiculam prius retulero. Adolescentibus nobis puer h. uid malae indolis a patre missus est literariū in ludum. Is quo patri appareret literis deditior, sensimque patrem diuerteret ab incepto, dum ueretur, ne uehementiorem ob operam in aegritudinem filius ipse incideret, e fabæ polline tenuissimum in modum contritæ, cœpit mane sibi uultum afflatim inspergere, magna arte adhibita. Quod dū aliquot a filio cotinuatur diebus animaduertit pater, os eius subflauescere, atque illi metuens, an bene se, an satis ualide haberet sciscitur. respondet ille et bene et ualide, ac tum uehementius multo quād ante literis incubit. multum noctu uigilat. matutinus ē lecto surgit, totumque se se ad libros conuertit, ac nihilominus singulis diebus plusculum ē polline in faciem insufflat, atque nō ita multo post, languere se simulat. Quo cognito pater uetus illum ex eo ad Grammaticum proficiisci, malle enim filium sibi illiteratum uiuere, quād ob causam literarum in tenera eu ætate amittere. Quod puer igitur simulando efficit, an non efficiet et religiosus, et senex, præsertim sub speciem bonitatis, ac sanctimonie? Videas quosdam cum nulla nō parte corporis contaminati sint præse ferre summā continentiam, alios qui cum sint langori, ac desidio dediti, fortitudinem et quandam quasi uiuendi rusticatem simulent, hos mirificam integratatem, cum sint corruptissimi, illos eximum in deum cultum, cum ab omni clam abhoreant pietate, nonnullos lacrimari, cum in misericordiam aliquem inciderint, ac miserari eum, hacque arte oculere animisæ uitiam, nefariasque cogitationes, haud paucos, quorum auaritia, atque occultas fœnerationes abscondat simulata liberalitas, erogatæque inter mendicantes, atque in triujs stipes. Plurimorum peruersa consilia, artisque dolosissimas obuelat templorū quotidiana frequentatio, aut obtigit nequissimas insurrectiones, uiuendi humilitas quædā, aut multū in circulis silētium, aut coram facta quæda desingulis benedicentia.

DE SERMONE

Itaq; rarissimi illi quidem sunt, ad quos non penetreret simulatio,
Quodq; flagitosissimum est, ad permulta uerisimilium simulanda nūc
religionis adhibent vincula, nunc affinitatis, amicitiae ue. Quæ si
persequar, an erit aliud, quam uelle iras hominum in me, ac maleuo-
lentiam prouocare? Itaq; satis nobis esse potest, hæc attigisse, quæ et
inquirenda diligentius, et accusanda liberius sacerdotibus relinqui-
mus, qui ea ab confidentibus quotidie intellegunt, ac Prædicatoribus,
quorum est officium, coram, atq; in templis de ijs liberius differere, ma-
ioreq; cum licentia. Nec tamen hoc in loco fabella nobis deerit, eaq;
diuulgatissima, fuisse in parte Italæ Iannem quendam prouorum
nostrorum temporibus, qui inter pastores assiduus, agrestesq; alios
diuersaretur. eum autem consuesse die, cum aut aries feroculus offerre-
tur, aut uitulus, uitabundū fugitare eum, contremiscereq; ad illius aspe-
ctum, atq; hac ratiōe ridiculum se inter pastores facere, noctu ue-
ro profundissimos saltus ingredi ausum, atq; ex armentis uegetum
quenq; siue bouem, siue taurum apprehensum cornibus, resteq; illiga-
tum secum trahere, tractumq; socijs tradere deducendum ad fora,
mercatusq; ubi eum uenalem facerent. Iure igitur Vmber meus, mi-
hiq; pñcessarius A. COLOTIVS Bassus, uir & doctus, pariter et
incundus, usurpare consueuit, nec Aquinatim Thomam, nec Ioānem
scotum plures reliquise auditores, doctrinæq; suæ sectatore q; Ioānes
hic, cui factum sit agnomen à uitellis, imitatores religit, ac discipulos.

De Mercatoribus.

T ranseamus ad mercatores, quorum non pauci sunt, quos parum iuuer-
lucrari, nec multum ipsi possint proficere, nisi (ut Cicero ait) admodum
mentiantur, quin & mendatio addunt iuris iurandi religionem, nec
uerbis solum, uerum etiam scriptis. annotationibusq; dum qui pan-
nus italicus est, aut Hispanus, Gallicum eum ementientur, aut Britan-
nicum, quoties genus panni aliquod maiori est in pretio. Idem in lin-
teis seruant, ac sericis. Qui equorum, qui mularum mercatur am-
excent, compungunt & equos, & mulas eius generis notis, de quo
maxima est opinio. Itaq; uix aliquod genus est mercis, in quo non pri-
mū sibi locum mendacū pepererit, potissimāq; apud mercatores laus
est, scire et multū, et caute fingere. Quo effectum est, ut fides mercato-
ria, quæ antea maxime habebatur integra, nunc fluxa sit admodū,
ac fragilis. Annibal iſidijs maxime, ac fraude grassatus est. Quotusq;
est hodie praesertim, dux, imperatorq; exercitus, q; non fraude nitatur,